



ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ – 10 Σεπτεμβρίου 2024

## Έμφυλα στερεότυπα στον αθλητισμό και την προπονητική: Η έρευνα του έργου SheCoach στην Ελλάδα

### ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Το **SheCOACH: Gender Equality in Coaching** (Ισότητα των Φύλων στην Προπονητική) είναι ένα έργο Erasmus Sport, διάρκειας 34 μηνών (Ιανουάριος 2024-Οκτώβριος 2026), που υλοποιείται στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία με στόχο να **συμβάλει στην ισότητα των φύλων στην προπονητική** και ευρύτερα στον αθλητισμό, **προωθώντας τη συμμετοχή των γυναικών στην προπονητική εκπαίδευση, ιδίως στον τομέα της καλαθοσφαίρισης.**

Το SheCOACH είναι μια Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία με πολλούς εμπλεκόμενους φορείς, μεταξύ των οποίων ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης (*Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης - Κύπρος, Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης της Castilla La Mancha – Ισπανία*), ενώσεις προπονητών (*Σύνδεσμος Ελλήνων Προπονητών Καλαθοσφαίρισης/ΣΕΚΠ – Ελλάδα, Sport Coaching Europe – Μάλτα*), οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (*Symplexis – Ελλάδα, L'Orma – Ιταλία*), ένα ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (*Πανεπιστήμιο της Μούρθια – Ισπανία*), καθώς και οργανισμοί εμπειρογνομώνων στους τομείς της αθλητικής προπόνησης, της αθλητικής εκπαίδευσης και της καινοτομίας (*Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αθλητικής Εκπαίδευσης – Αυστρία, Hip - Hub For Innovation Policy - Ρουμανία*).

### Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ SHECOACH

Στο πλαίσιο του έργου, εκπονήθηκε Ευρωπαϊκή έρευνα στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία και την Ισπανία σχετικά με την **ενσωμάτωση των θεμάτων φύλου σε μαθήματα και προγράμματα σπουδών προπονητικής**, αξιολογώντας, από τη μία πλευρά, το επίπεδο γνώσεων των παρόχων εκπαίδευσης και ανάπτυξης προσόντων προπονητών/τριών (καλαθοσφαίρισης), και από την άλλη, διατυπώνοντας συστάσεις για την αντιμετώπιση των γνωσιακών κενών σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε προγράμματα αθλητικών σπουδών και την ενίσχυση της έμφυλης ισότητας σε αθλητικούς οργανισμούς και συλλόγους.

Συγκεκριμένα στην Ελλάδα, η έρευνα διεξήχθη από τον μη κερδοσκοπικό φορέα **Symplexis** σε συνεργασία με το **Σύνδεσμο Ελλήνων Προπονητών Καλαθοσφαίρισης/ΣΕΠΚ** μεταξύ 22 Απριλίου και 3 Ιουνίου 2024 και περιελάμβανε διαδικτυακή **έρευνα μέσω ερωτηματολογίου** και **δομημένες συνεντεύξεις** που απευθύνονταν σε: α) επαγγελματίες από εθνικές ή περιφερειακές ομοσπονδίες καλαθοσφαίρισης ή/και άλλες αθλητικές ομοσπονδίες, ενώσεις & αθλητικούς συλλόγους, β) προσωπικό/εκπαιδευτές-τριες/επαγγελματίες προπονητικής εκπαίδευσης που εργάζονται σε πανεπιστήμια, ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιωτικές σχολές κ.λπ. Το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο του SheCOACH διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλα τα μέλη του ΣΕΠΚ, καθώς και στο δίκτυο της Symplexis, συγκεντρώνοντας συνολικά 253 απαντήσεις. Επιπροσθέτως, η Symplexis και ο ΣΕΠΚ διεξήγαγαν συνεντεύξεις με πέντε εμπειρογνώμονες στον τομέα της προπονητικής.



Με συγχρηματοδότηση από  
την Ευρωπαϊκή Ένωση

[www.shecoach.eu](http://www.shecoach.eu)  
Facebook: [@shecoach.eu](https://www.facebook.com/shecoach.eu)  
Instagram: [@shecoachproject](https://www.instagram.com/shecoachproject)





## ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μετά από **μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης στην Ελλάδα** σχετικά με την ισότητα των φύλων στην προπονητική, δεν είναι στερεότυπο να αναφέρουμε ότι η προπονητική καλαθοσφαίρισης ήταν και παραμένει «ανδροκρατούμενη», καθώς και για τα περισσότερα αθλήματα. Αν και έχουν υπάρξει φωτεινές εξαιρέσεις τα τελευταία 2 χρόνια στον τομέα με τη Λία Γκουζίνη να γίνεται η πρώτη γυναίκα head coach, έστω και για λίγο, σε αγώνα της Α1 κατηγορίας ανδρών, και τη Στέλλα Καλτσίδου να κατακτά το Eurocup γυναικών στο εξωτερικό, αυτές οι περιπτώσεις δεν έρχονται παρά να επιβεβαιώσουν περισσότερο αυτόν τον κανόνα.

Μπορεί η σημαντική πλειοψηφία της έρευνας να εκφράζει την άποψη ότι είναι σημαντικό να προωθηθεί η ισότητα των φύλων στην προπονητική και να ενσωματωθούν ζητήματα φύλου σε σεμινάρια προπονητικής, ωστόσο, σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και συμμετεχουσών, τα όποια βήματα που έχουν γίνει είναι περιορισμένα ή όχι τόσο ευρέως γνωστά. Από το 2020, η Διεθνής Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (FIBA) απαιτεί τουλάχιστον μία προπονήτρια να βρίσκεται στους πάγκους των εθνικών ομάδων κοριτσιών στα αναπτυξιακά πρωταθλήματα. Το καλοκαίρι του 2024, οι εθνικές ομάδες κορασίδων, νεανίδων και νέων γυναικών της Ελλάδας καθοδηγήθηκαν για πρώτη φορά από τρεις προπονήτριες.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα (85,8%) δηλώνει πάντως πως δεν έχει συμμετάσχει ποτέ σε κάποια εκπαίδευση ή σεμινάριο που να αφορά έμφυλα ζητήματα στο χώρο του αθλητισμού. Ενώ τα αποτελέσματα της διαδικτυακής έρευνας δείχνουν ότι τα υφιστάμενα σεμινάρια και προγράμματα σπουδών προπονητικής δεν καλύπτουν επαρκώς τα ζητήματα φύλου, ωστόσο, με βάση τις συνεντεύξεις με μέλη ΔΕΠ, κάποια πρώτα σημαντικά βήματα έχουν γίνει σε πολλά αθλητικά τμήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, που προσπαθούν να πρωτοστατήσουν στην κατεύθυνση της προώθησης της ισότητας των φύλων.

Οι **λόγοι για την «υπο-εκπροσώπηση» των γυναικών στον χώρο της προπονητικής είναι πολλοί**: θεσμικές προκαταλήψεις, στερεότυπα και έμφυλες διακρίσεις (π.χ. έλλειψη υποστήριξης, ευκαιριών και πόρων, μισθολογικό χάσμα μεταξύ των δύο φύλων, κ.λπ.), τα υφιστάμενα πολιτισμικά ή κοινωνικά πρότυπα που διαιωνίζονται σε μεγάλο βαθμό από την πατριαρχία, π.χ. οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων, καθώς βέβαια και η έλλειψη σχετικών πρωτοβουλιών και θεσμικής υποστήριξης. Ωστόσο, η πλειονότητα των συμμετεχόντων και συμμετεχουσών στην έρευνα του SheCOACH είναι εξοικειωμένοι με την έννοια της ισότητας των φύλων στην προπονητική, εκφράζοντας την άποψη ότι είναι σημαντικό να προωθηθεί ακόμη περισσότερα, αλλά και να ενσωματωθούν θέματα φύλου στα σεμινάρια προπονητικής.

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, διατυπώθηκαν συχνά και αντικρουόμενες απόψεις, όπως, παραδείγματος χάριν, οι παρακάτω:

*«Πιστεύω ότι για να εμφανιστούν περισσότερες γυναίκες ως προπονήτριες, πρέπει να 'εκτεθούν' στο άθλημα της καλαθοσφαίρισης και να καλλιεργήσουν θετικά συναισθήματα προς αυτό. Ο σεβασμός των φύλων πρέπει να εμπεδωθεί από την αρχή. Για παράδειγμα, μια αθλήτρια που δεν έχει βιώσει τον σεβασμό μέσα στο άθλημα μπορεί να είναι απρόθυμη να πάρει στα σοβαρά την προπονητική.»*

*«Αυτό που θα καταφέρει εν τέλει η έρευνα είναι να δοθούν με το ζόρι θέσεις σε γυναίκες που ίσως δεν τηρούν τις προϋποθέσεις, απλώς και μόνο για να αποδειχθεί ότι υπάρχει ισότητα. Και μόνο το γεγονός ότι συζητάμε για το ότι πρέπει να υπάρχει επιπλέον προώθηση και εκπαίδευση, ώστε να καταλάβουμε ότι δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των δύο φύλων, δείχνει ότι χρειάζεται»*



Με συγχρηματοδότηση από  
την Ευρωπαϊκή Ένωση

[www.shecoach.eu](http://www.shecoach.eu)  
Facebook: @shecoach.eu  
Instagram: @shecoachproject





*‘ειδική’ μεταχείριση μεταξύ των φύλων, κάτι που είναι λάθος. Δεν πρέπει να υπάρχει αλλαγή ή διαφορά στην προσέγγιση. Είναι το ίδιο.»*

Ενώ, λοιπόν, αναγνωρίζεται η σημασία της ισότητας των φύλων στην προπονητική στην Ελλάδα, τα εμπόδια και προκλήσεις παραμένουν τεράστια. Επομένως, είναι απαραίτητο να υπάρξουν πιο δομημένες προσπάθειες, καθώς και σχετική υποστήριξη από αρμόδιους φορείς, οι οποίοι θα πρέπει να περιλαμβάνουν πολιτικές, εκπαίδευση/κατάρτιση και πολιτισμική αλλαγή. Από την έρευνα προέκυψε μια **σειρά συστάσεων** που επιδιώκουν να αποτελέσουν έναν αρχικό οδικό χάρτη για μια ολοκληρωμένη και πολύπλευρη προσέγγιση του θέματος.

Συγκεκριμένα, επισημάνθηκε ότι χρειάζεται μια **ολιστική προσέγγιση για την ισότητα των φύλων στην προπονητική**, ώστε το ζήτημα να αντιμετωπιστεί με ολοκληρωμένο και συνολικό τρόπο, ξεκινώντας από τη γενική εκπαίδευση, προχωρώντας στην αθλητική εκπαίδευση και, στη συνέχεια, εστιάζοντας ειδικά στον τομέα της προπονητικής με την ενσωμάτωση θεμάτων φύλου στα προγράμματα αθλητικών σπουδών, σε εξειδικευμένα σεμινάρια, προγράμματα κατάρτισης και προγράμματα σπουδών προπονητικής.

Η **ευαισθητοποίηση, η προβολή και η αναγνώριση** λειτουργούν πάντα ως καταλύτες για την ανατροπή των στερεοτύπων, αλλά και ως μοχλοί ενθάρρυνσης και έμπνευσης για τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών στον αθλητισμό και, ειδικά, στην προπονητική. Ταυτόχρονα, μεγαλύτερη και ορθότερη κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού και η προβολή των γυναικών - προπονητριών από τα ΜΜΕ θα βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, χρειάζεται να θεσπιστεί ένα σαφές **υποστηρικτικό πλαίσιο με το σχεδιασμό και την υλοποίηση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων** και την παροχή περισσότερων ευκαιριών για συμμετοχή και δικτύωση μεταξύ προπονητριών, εντός των ομοσπονδιών, των ενώσεων και των αθλητικών συλλόγων, ώστε να διευκολυνθεί η αύξηση του αριθμού των γυναικών σε ρόλους προπονήτριας.

Τα συμπεράσματα και οι προτάσεις της έρευνας σε διακρατικό επίπεδο θα αποτελέσουν τη βάση για το σχεδιασμό του προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων SheCOACH σε μορφή e-course, το οποίο θα αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε προγράμματα σπουδών προπονητικής και στην ανάπτυξη εξειδικευμένων ενοτήτων και εκπαιδευτικού υλικού για τους παρόχους αθλητικής εκπαίδευσης. Η υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος κατάρτισης θα πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα από τον ΣΕΠΚ σε συνεργασία με την Symplexis προς το τέλος του 2024 – αρχές 2025 και η συμμετοχή θα είναι δωρεάν.

Διαβάστε το [πλήρες κείμενο της έρευνας](#).

Σύντομα θα δημοσιευθεί και η διακρατική έκθεση SheCOACH που θα συνοψίζει τα αποτελέσματα των ερευνών σε όλες τις χώρες του έργου (Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία, Ισπανία).

Επισκεφθείτε το [website του SheCOACH](#) και ακολουθήστε τα social media του έργου στο [Facebook](#) και στο [Instagram](#), καθώς και της [Symplexis](#) και του [ΣΕΠΚ](#) στην Ελλάδα για σχετικές ενημερώσεις.



Με συγχρηματοδότηση από  
την Ευρωπαϊκή Ένωση

[www.shecoach.eu](http://www.shecoach.eu)  
Facebook: [@shecoach.eu](#)  
Instagram: [@shecoachproject](#)

